

Leven onder het vergrootglas

Hoe te leven onder een vergrootglas? De intense aandacht voor ieder woord of gebaar van Tony Hayward van BP overstijgt zo langzamerhand de ook al grote aandacht voor de bankbazen van twee jaar geleden. De pech van Hayward is dat hij de toern van de twitteraars alleen moet ondergaan. De pogingen van president Obama om kalmte te bewaren, halen niet veel uit. Het managen van de publieke opinie is BP en het Witte Huis al lang uit handen geglipt.

Door
Coby van der
Linde

Inmiddels is duidelijk dat BP de situatie aan het begin van de crisis in de Golf van Mexico heeft onderschat. De insteek van de communicatie paste bij een calamiteit van kortere duur, waarbij na hooguit een week of twee, misschien drie, de 'teckies', na enige moeilijke en heroïsche ingrepen, het lek hadden gedicht en alle aandacht naar het opruimen had kunnen gaan. Het heeft niet zo mogen zijn. Het aantal vaten dat dagelijks in de Golf lekt blijkt vele malen groter en iedere dag die deze crisis langer duurt geeft aanleiding voor het verder uitdiepen van details over de operatie zelf, de opruimwerkzaamheden, het functioneren van BP, de rol van de overheid en de mensen die nu een hoofdrol hebben. Niemand komt hier ongeschonden uit.

Zwarte Pieten

Terwijl er nog allerlei pogingen wor-

den ondernomen om zo veel mogelijk olie op te vangen totdat de hulpputten in augustus de kans bieden om het lek te dichten, is het politieke en juridische steekspel al begonnen. De omvang van de schade is zo groot dat de andere betrokken bedrijven, de minderheidspartners in het Macondo-veld, Anadarko en Mitsui, en de ingehuurd bedrijven zoals Halliburton en Transocean, maar ook andere grote oliemaatschappijen, de aandacht zoveel mogelijk op BP willen houden. Immers, iedere afgedwongen publieke uitspraak kan later zeer kostbaar blijken in de juridische afhandeling of bij het verstrakken van de voorschriften in de diepe offshore.

De hoorzittingen van het Amerikaanse congres leverden dan ook een vreemd spektakel op met veel meel in de mond. Het is duidelijk dat er een grote discrepantie bestaat tussen de werkelijkheid van de technische wereld, de financiële wereld, de juridische wereld, de wereld van de toezichthouders, de politieke wereld en de wereld van de ondernemingen. Daarbij is in de afgelopen jaren de wereld van de internet communicatie bij gekomen, die enerzijds informatie snel naar de oppervlakte kan brengen, maar ook moeilijk te beheersen sentimenten kan aanwakkeren, die de verwerking van de informatie in de verschillende realiteiten of werelden kunnen verstoren. De snelheid van interactie tussen al deze realiteiten en het onvermogen om binnen de structuren van de werelden er goed op te reageren zorgen voor een dagelijkse kleine Franse revolutie.

Uit de fles

De omvang van de ramp is in allerlei opzichten zeer groot en kan het ver-

mogen tot incasseren van de schade te boven gaan; van de garnalenvisser tot de oliesector. De reacties van kredietbeoordelaars en de markt drukken de zorg over de draagkracht van BP uit en leidde tot de opmerkelijke uitspraak van Obama, na enkele weken van politiek zeer scherpe uitspraken, dat iedereen belang had bij het overleven van BP. Een duidelijke po-

BP-topman Tony Hayward tijdens de hoorzitting in het Amerikaanse Congres.

ging om het vuur wat lager te draaien en te proberen om de communicatie over de ramp enigszins te normaliseren. Er moet ruimte komen om de stappen goed af te wegen.

Maar de geest is uit de fles. Iedere dag worden er nieuwe details uitvergroot, die weer een nieuwe ronde van discussies met uitroptekens veroorzaken. De achterdocht over de vele informatie die in het publieke domein rond tolt is groot, mede door de grote onderschatting van de hoeveelheid olie die uit de bron lekte en het eerdere optimisme over het slagen van de pogingen het lek te dichten. Tony Hayward, leeft ondertussen onder een vergrootglas. Al zijn uitspraken en verrichtingen worden zeer kritisch bekeken. Ook het culturele onbegrip wordt steeds groter en blijken de verschillen tussen Amerikaans Engels en Brits Engels een thesaurus te rechtvaar-

digen. In het mediageweld is Hayward al lang gesneuveld. Zo was een zeiltochtje om het eiland Wright al wereldnieuws voor hij weer voet aan wal had gezet, met dank aan opletende twitteraars.

Kalmte

Zolang het sein 'olielek meester' niet gegeven kan worden zal de com-

municatiestorm blijven woeden. Met iedere week die het niet lukt om het olielek in de Golf van Mexico te stoppen worden de krantenkoppen groter. Ze drukken een wijdverspreid gevoel uit van frustratie, machteloosheid en boosheid en reiken verder dan de oliesector alleen. Echter, er is ook enige rust en concentratie nodig om de technisch en logistiek moeilijke operatie op zee en aan de kust tot een goed einde te brengen. Obama heeft veel kritiek gekregen over zijn eerst afstandelijke geachte houding. Maar als kenner van de nieuwe media was zijn eerste reactie om de kalmte te bewaren wellicht toch de juiste. ■

Coby van der Linde is hoofd van het Clingendael International Energy Programme, hoogleraar Geopolitiek en Energiemanagement aan de Rijksuniversiteit Groningen en lid van de Energieraad.